

ΘΥΜΕΝΟ

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ
ΤΩΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΣΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ**

ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο -

«Οδηγία 2000/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29^{ης} Ιουνίου 2000, για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων στις εμπορικές συναλλαγές» (ΕΕ L 200, της 08/08/2000, σ. 0035),

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Καταπολέμησης των Καθυστερήσεων Πληρωμών στις Εμπορικές Συναλλαγές Νόμος του 2003.

Ερμηνεία.

2. Στον παρόντα Νόμο εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετικά -

«δημόσια αρχή» σημαίνει το κράτος, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου και τις ενώσεις μίας ή περισσότερων αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου·

«~~Αδ~~ικαστήριο» σημαίνει ~~ετον Πρόεδρο ή Ανώτερο Επαρχιακό Δικαστή οποιουδήποτε~~ παρχιακ~~ού~~ Αδικαστήριου·

«εμπορική συναλλαγή» σημαίνει κάθε συναλλαγή που διενεργείται μεταξύ επιχειρήσεων ή μεταξύ επιχειρήσεων και δημόσιων αρχών, η οποία οδηγεί στην παράδοση αγαθών ή στην παροχή υπηρεσιών, έναντι αμοιβής.

«επιχείρηση» σημαίνει κάθε οργάνωση περιλαμβανομένου οργανισμού δημοσίου δικαίου, που ενεργεί στα πλαίσια της ανεξάρτητης οικονομικής ή επαγγελματικής της δραστηριότητας, ακόμη και εάν αυτή ασκείται από ένα και μόνο πρόσωπο.

«Κεντρική Τράπεζα» σημαίνει την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

«κράτος-μέλος» σημαίνει κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παράρτημα.

«μικρομεσαίες επιχειρήσεις» σημαίνει τις επιχειρήσεις, των οποίων τα χαρακτηριστικά παρατίθενται στο Παράρτημα.

«οργανισμός δημοσίου δικαίου» σημαίνει κάθε οργανισμό που -

- (α) Έχει συσταθεί με συγκεκριμένο σκοπό την κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος που δεν εμπίπτουν στο βιομηχανικό ή εμπορικό τομέα.
- (β) έχει νομική προσωπικότητα.

- (γ) είτε χρηματοδοτείται, κατά το μεγαλύτερο μέρος, από το κράτος, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, είτε η διαχείρισή του υπόκειται στον έλεγχο των οργανισμών αυτών, είτε διοικείται, διευθύνεται ή εποπτεύεται από όργανο, του οποίου περισσότερα από τα μισά μέλη διορίζονται από το κράτος, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου·

«παρακράτηση της κυριότητας» σημαίνει κάθε συμβατική συμφωνία, με βάση την οποία ο πωλητής διατηρεί την κυριότητα των πωλουμένων αγαθών μέχρις ότου εξοφληθεί πλήρως το τίμημα.

Πεδίο
εφαρμογής.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 4, ο παρών Νόμος εφαρμόζεται σε όλες τις πληρωμές που έχουν χαρακτήρα αμοιβής στα πλαίσια εμπορικών συναλλαγών.

Εξαιρέσεις.

4. Από την εφαρμογή του παρόντος Νόμου εξαιρούνται -

- (α) Οι οφειλές που αποτελούν αντικείμενο διαδικασίας πτώχευσης ή εκκαθάρισης, η οποία έχει κινηθεί κατά του οφειλέτη δυνάμει του περί Πτωχεύσεως Νόμου ή του περί Εταιρειών Νόμου αντίστοιχα:

Κεφ. 5.
49 του 1985
197 του 1986
156(l) του 1999.

Κεφ. 113.
9 του 1968
76 του 1977
17 του 1979
105 του 1985
198 του 1986
19 του 1990
41(l) του 1994
15(l) του 1995
21(l) του 1997
82(l) του 1999
2(l) του 2000
135(l) του 2000
151(l) του 2000
76(l) του 2001.

- ~~(β)~~ (β) οι συμβάσεις που έχουν συναφθεί πριν την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου.

ΜΕΡΟΣ II

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΓΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΚΟΥ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Τόκος σε
περίπτωση
καθυστέρησης
πληρωμής.

5. Παρά τις διατάξεις οποιασδήποτε άλλης νομοθεσίας εκάστοτε σε ισχύ στη Δημοκρατία, σε περίπτωση καθυστέρησης της πληρωμής όπως ορίζεται στη σύμβαση για την παράδοση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, Όταν ο οφειλέτης δεν καταβάλει το ποσό της οφειλής όπως ορίζεται στη σύμβαση, τόκος υπερημερίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6, 7 καθίσταται απαιτητός από την ημέρα που ακολουθεί την

ημερομηνία πληρωμής ή το τέλος της περιόδου πληρωμής που ορίζει η σύμβαση:

~~(2)~~ Νοείται ότι -

~~—Εάν~~

(α) εάν η ημερομηνία ή η περίοδος πληρωμής δεν ορίζεται στη σύμβαση, τόκος καθίσταται αυτόματα απαιτητός χωρίς να υπάρχει οποιαδήποτε υποχρέωση υπενθύμισης :

~~(α)~~ (i) ~~Τ~~ριάντα ημέρες μετά την ημερομηνία παραλαβής από τον οφειλέτη του τιμολογίου ή άλλης ισοδύναμης αίτησης για πληρωμή ή

~~(β)~~ (ii) εάν η ημερομηνία παραλαβής του τιμολογίου ή της ισοδύναμης αίτησης για πληρωμή είναι αβέβαιη, τριάντα ημέρες μετά την παραλαβή των αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών:ή
ή

~~(γ)~~ (iii) εάν ο οφειλέτης έχει παραλάβει το τιμολόγιο ή την ισοδύναμη αίτηση για πληρωμή πριν από τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, τριάντα ημέρες μετά την παραλαβή των αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών:ή,ή

(δ) (iv) εάν προβλέπεται από οποιαδήποτε νομοθεσία ~~τη~~ ~~Νέμ~~η τη σύμβαση, διαδικασία αποδοχής ή ελέγχου, με την οποία επαληθεύεται η συμφωνία των αγαθών ή υπηρεσιών με τα οριζόμενα στη σύμβαση και εάν ο οφειλέτης λάβει το τιμολόγιο ή την ισοδύναμη αίτηση για πληρωμή νωρίτερα ή κατά την ημερομηνία, κατά την οποία διενεργείται η αποδοχή ή ο έλεγχος, τριάντα ημέρες μετά από αυτή την τελευταία ημερομηνία.

~~Τόκος υπερημε-~~
~~ρίας.~~

~~6.~~(β) Ο πιστωτής δικαιούται τόκο υπερημερίας στο βαθμό που ~~---~~

(α) (i) έχει εκπληρώσει τις συμβατικές και νομικές του υποχρεώσεις και

(β) (ii) δεν έχει λάβει εγκαίρως το οφειλόμενο ποσό, εκτός εάν ο οφειλέτης δεν ευθύνεται για την καθυστέρηση.

Ύψος τόκων
υπερημερίας.

~~6.-7.~~—(1) Εκτός εάν η σύμβαση ορίζει διαφορετικά, το ύψος των τόκων υπερημερίας ("νόμιμο επιτόκιο"), τους οποίους υποχρεούται να καταβάλει ο οφειλέτης, σύμφωνα με το άρθρο 5 ισούται με το άθροισμα του επιτοκίου που εφαρμόζει η Κεντρική Τράπεζα ~~της Κύπρου~~ στην πλέον πρόσφατη κύρια πράξη αναχρηματοδότησης της, η οποία πραγματοποιείται πριν από την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του οικείου εξαμήνου ("επιτόκιο αναφοράς"), συν επτά εκατοστιαίες μονάδες ("περιθώριο"). ~~εκτός αν η σύμβαση ορίζει άλλως.~~

(2) Το επιτόκιο αναφοράς, το οποίο ισχύει την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του οικείου εξαμήνου ισχύει για τους επόμενους έξι μήνες.

(3) Το επιτόκιο που εφαρμόζει η Κεντρική Τράπεζα για τις βασικές πράξεις αναχρηματοδότησης καθορίζεται από το επιτόκιο που ισχύει για τέτοιες πράξεις στις προσφορές με σταθερό επιτόκιο.

(4) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), σε περίπτωση, κατά την οποία μια βασική πράξη αναχρηματοδότησης πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τη διαδικασία της προσφοράς με κυμαινόμενο επιτόκιο, το επιτόκιο αυτό αφορά το οριακό επιτόκιο, το οποίο προέκυψε από την εν λόγω προσφορά. Αυτό ισχύει τόσο για τις δημοπρασίες με ενιαίο επιτόκιο όσο και για τις δημοπρασίες με κυμαινόμενο επιτόκιο.

Απρόζημιωση για έξοδα είσπραξης.

7. Ο πιστωτής δικαιούται να απαιτήσει ζητήσει από τον οφειλέτη εύλογη αποζημίωση για όλα τα σχετικά έξοδα είσπραξης που οφείλονται στην καθυστερημένη πληρωμή του οφειλέτη, και τα οποία ανταποκρίνονται στις αρχές της αναλογικότητας όσον αφορά τη σχετική οφειλή, εκτός εάν ο οφειλέτης δεν ευθύνεται για την καθυστέρηση. Τα εν λόγω έξοδα είσπραξης ανταποκρίνονται στις αρχές της διαφάνειας και της αναλογικότητας όσον αφορά τη σχετική οφειλή.

Κατηγορίες συμβάσεων για τις οποίες η προθεσμία για καταβολή τόκου ανέρχεται μέχρι και σε 60 ημέρες.

9. Για ορισμένες κατηγορίες συμβάσεων, ο Υπουργός δύναται με Διάταγμα του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας να καθορίζει σε εξήντα το πολύ ημέρες την περίοδο μετά την οποία τόκος καθίσταται απαιτητός και είτε να απαγορεύει στα συμβαλλόμενα μέρη να υπερβαίνουν την περίοδο αυτή είτε να καθορίζει υποχρεωτικό επιτόκιο που υπερβαίνει κατά επτά εκατοστιαίες μονάδες το νόμιμο επιτόκιο.

ΜΕΡΟΣ III

ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ, ΡΗΤΡΑ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ

Καταχρηστικός
χαρακτήρας
συμφωνιών.

8.-(1) Παρά τις διατάξεις οποιασδήποτε άλλης νομοθεσίας εκάστοτε σε ισχύ στη Δημοκρατία, συμφωνία μεταξύ των συμβαλλομένων μερών ως προς την ημερομηνία πληρωμής ή ως προς τις συνέπειες της καθυστέρησης πληρωμής που δεν είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της επιφύλαξης του ~~του εδαφίου (2) του άρθρου 5 και~~ άρθρου 5, ή του άρθρου 6, ~~είτε δ6, 7 και 9,~~ δεν είναι εκτελεστή, είτε γεννά αξίωση αποζημίωσης ~~εφαρμόζονται τα εκ του νόμου προβλεπόμενα~~, εάν συνεκτιμωμένων όλων των περιστάσεων της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων των συναλλακτικών ηθών και της φύσης του προϊόντος, αυτή κριθεί κατάφωρα καταχρηστική για τον πιστωτή, εκτός εάν το δικαστήριο καθορίσει διαφορετικούς όρους που είναι δίκαιοι.

(2) Για την εκτίμηση του τυχόν κατάφωρα καταχρηστικού χαρακτήρα μιας συμφωνίας για τον πιστωτή, λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ άλλων, κατά πόσον ο οφειλέτης έχει οποιοδήποτε αντικειμενικό λόγο απόκλισης από τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6.

~~Προσφυγή στο
δικαστήριο από
οργανώσεις με
έννομο
συμφέρον.
Απαγορευτικά
Διατάγματα.~~

~~9.11. (1) Οργανώσεις—Άτομα~~ ή νόμιμα συνεστημένοι οργανισμοί ή σύνδεσμοι που 1 είτε δυνάμει νόμου 1 είτε δυνάμει του καταστατικού τους έχουν έννομο συμφέρον να εκπροσωπούν τα συμφέροντα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, δύνανται να προσφεύγουν στο ~~Δ~~δικαστήριο ισχυριζόμενοι ότι συμβατικοί όροι διατυπωμένοι για γενική χρήση είναι κατάφωρα καταχρηστικοί κατά την έννοια του άρθρου ~~8.10.~~

Διατάγματα. 10. Το δικαστήριο, ενώπιον του οποίου εκδικάζεται αίτηση σχετικά με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, έχει εξουσία, Κεφ. 6. τηρουμένων των διατάξεων του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, των περί Δικαστηρίων Νόμων του 1960 έως 2002 και των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών, να εκδώσει διάταγμα, περιλαμβανομένου και απαγορευτικού 51(I) του 1999. 134(I) του 1999. διατάγματος, με το οποίο να διατάσσει – 14 του 1960 50 του 1962 11 του 1963 8 του 1969 40 του 1970 58 του 1972

1 του 1980

35 του 1982

29 του 1983

91 του 1983

16 του 1984

51 του 1984

83 του 1984

93 του 1984

18 του 1985

71 του 1985

89 του 1985

96 του 1986

317 του 1987

49 του 1988

64 του 1990

136 του 1991

149 του 1991

237 του 1991

42(l) του 1992

43(l) του 1992

102(l) του 1992

26(l) του 1993

82(l) του 1995

102(l) του 1996

4(l) του 1997

53(l) του 1997

90(l) του 1997

27(l) του 1998

53(l) του 1998

110(l) του 1998

34(l) του 1999

146(l) του 1999

41(l) του 2000

32(l) του 2001

80(l) του 2002.

Δ.Ν. Τομ. 11,

Σελ. 120

Εφημερίδα της

Κυβέρνησης.

Παράρτημα Τρίτο:

20.5.1954
21.6.1956
8.5.1958.
Επίσημη
Εφημερίδα
Παράρτημα.
Δεύτερο:
19.11.1964
14.10.1965
23.12.1965
29.1.1969
24.10.1969
6.10.1972
18.1.1974
10.10.1975
4.6.1976
3.2.1978
25.5.1980
3.9.1982
31.12.1983
25.4.1986
14.11.1986
27.2.1987
12.2.1988
12.10.1990
12.3.1993
2.4.1993
19.11.1993
29.12.1990
23.10.1992
12.3.1993
2.4.1993
19.11.1993
24.2.1995
3.3.1995
2.2.1996
23.2.1996
5.7.1996
19.7.1996
27.9.1996

18.10.1996

1.11.1996

11.12.1996

25.7.1997

6.2.1998

8.5.1998

3.7.1998

29.5.1998

27.11.1998

23.12.1999

29.12.2000

01.06.2001

30.11.2001

21.12.2001.

(α) (α) Την άμεση παύση και/ή τη μη επανάληψη της χρησιμοποίησης της περί ής η αίτηση καταχρηστικής ρήτρας και/ή

(β) (β) την εντός ορισμένης προθεσμίας λήψη τέτοιων διορθωτικών, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, μέτρων προς άρση της παράνομης κατάστασης που δημιούργησε η χρησιμοποίηση της περί ής η αίτηση καταχρηστικής ρήτρας και/ή

(γ) τη δημοσίευση του συνόλου ή μέρους της σχετικής απόφασης του δικαστηρίου ή τη δημοσίευση επανορθωτικής ανακοίνωσης με σκοπό την εξάλειψη των τυχόν συνεχιζόμενων επιπτώσεων της χρησιμοποίησης της περί ής η αίτηση καταχρηστικής ρήτρας και/ή

(δ) (γ) οποιαδήποτε άλλη ενέργεια ή μέτρο που κρίνεται αναγκαίο ή εύλογο υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης.

Παρακρά-τηση
της κυριότητας.

~~11.12.~~ Ο πιστωτής διατηρεί την κυριότητα των αγαθών μέχρις ότου εξοφληθεί πλήρως το τίμημα, εφόσον έχει συμφωνηθεί ρητώς μεταξύ των συμβαλλομένων, πριν από την παράδοση των αγαθών, ρήτρα παρακράτησης της κυριότητας.

ΜΕΡΟΣ IV

ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Διαδικασίες
είσπραξης για μη
αμφισβητού-μενες
επιτηθείσεις.

~~13.(1) — Εκτελεστός τίτλος μπορεί να εκδίδεται, ασχέτως του ύψους της οφειλής, κανονικά εντός ενενήντα ημερολογιακών ημερών από την κατάθεση της αγωγής ή αίτησης του πιστωτή στο Δικαστήριο εφόσον δεν υπάρχει αμφισβήτηση της οφειλής ή πτυχών της διαδικασίας.~~

Απαγόρευση
περιορισμού
δικαιωμάτων και
υποχρεώσεων.

~~12.20.~~ Παρά τις διατάξεις οποιασδήποτε άλλης νομοθεσίας εκάστοτε σε ισχύ στη Δημοκρατία, υ — Υποχρέωση που επιβάλλεται σε οποιοδήποτε πρόσωπο ή ~~κάθε~~ δικαίωμα ή προστασία, που παρέχεται σε πιστωτή δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, απαγορεύεται να αναιρεθεί ή περιορισθεί με οποιαδήποτε συμβατική ρήτρα ή όρο ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, και οποιαδήποτε τέτοια ρήτρα ή όρος που τυχόν εισάγεται σε οποιαδήποτε σύμβαση θεωρείται άκυρος.

Επιλογή
εφαρμοστέου
δικαίου.

~~13.22.~~ Παρά την ύπαρξη οποιασδήποτε συμβατικής ρήτρας, η οποία καθιστά ή σκοπεί να καταστήσει εφαρμοστέο στη σύμβαση το δίκαιο άλλης επικράτειας, εξαιρουμένων των κρατών-μελών ~~της Ευρωπαϊκής Ένωσης~~, ο παρών Νόμος τυγχάνει εφαρμογής, εάν αν τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα ~~δύο ή και τα δύο από τα πιο κάτω~~ συντρέχουν, δηλαδή -

- (α) Η ~~Η~~ρήτρα αυτή, κατά την κρίση του ~~δ~~Αικαστηρίου, έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή δικαίου κατώτερης προστασίας από την προστασία που παρέχεται στον πιστωτή σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή
- (β) κατά τη σύναψη της σύμβασης ο πιστωτής είχε τη συνήθη διαμονή του ~~είτε στην Κυπριακή~~ Δημοκρατία ~~είτε σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης~~ και τα αναγκαία μέτρα για τη σύναψη ή την εκπλήρωση της σύμβασης είχαν ληφθεί στην επικράτεια ~~είτε της Κυπριακής~~ Δημοκρατίας ~~είτε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης~~ από τον πιστωτή ή από άλλους για λογαριασμό του πιστωτή· ή:
- (γ) κατά τη σύναψη της σύμβασης ο πιστωτής είχε τη συνήθη διαμονή του σε κράτος-μέλος και τα αναγκαία μέτρα για τη σύναψη ή την εκπλήρωση της σύμβασης είχαν ληφθεί στην επικράτεια του εν λόγω κράτους-μέλους από τον πιστωτή ή από άλλους για λογαριασμό του πιστωτή.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.

~~14.-(1)23.~~ Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2), ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2004.

__ (2) Η παράγραφος (γ) του άρθρου 13, τίθεται σε ισχύ κατά την ημερομηνία προσχώρησης της Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

~~21/2/2002.~~

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(Άρθρα 2, 9)

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. Μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ~~στο εξής αναφερόμενες ως~~ ορίζονται οι επιχειρήσεις, οι οποίες:
 - (α) απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους, ~~και~~
 - (β) έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών, που δεν υπερβαίνει του ποσού σε κυπριακές λίρες που ισοδυναμεί με 40 εκατομμύρια Ευρώ ή έχουν ετήσιο συνολικό ισολογισμό, που δεν υπερβαίνει του ποσού σε κυπριακές λίρες που ισοδυναμεί με 27 εκατομμύρια Ευρώ, και
 - (γ) πληρούν το κριτήριο της ανεξαρτησίας, όπως ορίζεται στην παράγραφο 2.

2. Ανεξάρτητες επιχειρήσεις είναι εκείνες που δεν ανήκουν, κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου, σε μία επιχείρηση ή από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στον ορισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Υπέρβαση αυτού του ανώτατου ορίου επιτρέπεται στις εξής δύο περιπτώσεις:
 - (α) Αν η κυριότητα της επιχείρησης ανήκει σε δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, σε εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου ή θεσμικούς επενδυτές και υπό τον όρο ότι δεν ασκείται έλεγχος ούτε ατομικά ούτε από κοινού.
 - (β) εάν αν το κεφάλαιο είναι διεσπαρμένο κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην είναι δυνατόν να καθοριστεί ποιος το κατέχει και εάν αν η επιχείρηση δηλώνει ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο, σε μία επιχείρηση, ή από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στον ορισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
3. Κατά τον υπολογισμό των ορίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, είναι σκόπιμο να αθροίζονται τα σχετικά στοιχεία που αφορούν την δικαιούχο επιχείρηση και όλες τις επιχειρήσεις που ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα απ' αυτήν μέσω κατοχής ποσοστού τουλάχιστον 25% του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου.
4. Όταν κατά την τελική ημερομηνία κατάρτισης του ισολογισμού, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό των εργαζομένων ή τα προαναφερθέντα χρηματοοικονομικά όρια, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια εκ μέρους της επιχείρησης αυτής του καθεστώτος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, μόνο όταν το φαινόμενο αυτό επαναλαμβάνεται επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

5. Ο μέγιστος αριθμός απασχολουμένων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας, δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν επί ένα έτος. Οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης και τα άτομα που εργάζονται σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ετήσιων μονάδων εργασίας. Το έτος αναφοράς που λαμβάνεται υπόψη είναι το έτος της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης.

6. Τα όρια κύκλου εργασιών και συνολικού ισολογισμού είναι εκείνα της τελευταίας δωδεκάμηνης κλεισμένης χρήσης. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη τα όρια που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.